

9-1 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

Inleiding

In dit deel van de jaarstukken verantwoorden we de provinciale baten die niet rechtstreeks aan één van de programma's uit de programmaverantwoording zijn te koppelen. Het betreffen autonome inkomsten. Provincie Zeeland heeft hierbij de vrijheid om deze middelen in te zetten voor ieder willekeurige provinciale doelstelling.

In het overzicht staan:

- Lokale inkomsten waarvan de besteding niet wettelijk gebonden is (opcenten motorrijtuigenbelasting).
- De uitkering van het provinciefonds.
- Ontvangen dividend.
- Het saldo van de financieringsfunctie.
- Overige algemene dekkingsmiddelen (stelposten).

Speerpunten

Inzetten op een structurele positieve wijziging verdeling van het provinciefonds.

Kengetallen

- € 45,5 miljoen motorrijtuigenbelasting
- € 177,8 miljoen provinciefonds
- € 9,8 miljoen dividend Westerscheldetunnel
- € 3,8 miljoen saldo financieringsfunctie
- € 6,7 miljoen overige dekkingsmiddelen

Beleidskader

- [Financiële verordening](#)
- [BBV artikel 25 lid 1a](#)

Doelstelling

Opcenten motorrijtuigenbelasting

Het tarief voor provinciale opcenten in de begroting 2024 bedraagt 84,4 opcenten. Dit tarief is vastgesteld in de Voorjaarsnota 2022.

Kwaliteitsindicator en toelichting

Het tarief voor provinciale opcenten over 2024 bedroeg 84,4.

Doelstelling

Provinciefonds

In het huidige verdeelmodel van het provinciefonds is een zogenaamde Overige Eigen Middelen (OEM) korting verwerkt vanwege rendement op Overige Eigen Middelen van de provincies. Deze verdeling dateert uit 2011 toen Zeeland nog aanzienlijke dividendinkomsten ontving van (destijds) Provinciale Zeeuwse Energie Maatschappij (PZEM). Zeeland wordt hierdoor jaarlijks € 10 miljoen gekort in de provinciefonds uitkering. In interprovinciaal Overleg (IPO)-verband is besloten dat de andere provincies Zeeland compenseren met een bedrag van totaal € 6,7 miljoen per jaar. Als voorwaarde gold dat Zeeland haar provinciale opcenten op het tarief motorrijtuigenbelasting voor drie jaar verhoogde om op de € 10 miljoen uit te komen. Voor de jaren 2019 tot en met 2021 was dit tarief opgehoogd van 82,3 naar 89,1 opcenten.

Het herstel van de weeffout voor de verrekening van de Overige Eigen Middelen (OEM) korting moet via een aanpassing van het verdeelmodel van de algemene uitkering provinciefonds. In opdracht van het ministerie van Binnenlandse Zaken (BZK), in samenwerking met het Interprovinciaal Overleg (IPO), wordt dit verdeelmodel geactualiseerd. Sinds 2022 wordt gewerkt aan deze actualisatie. Tot op heden is nog geen bestuurlijke overeenstemming tussen provincies onderling over de uitkomsten. Het streven is een nieuw verdeelmodel per 1 januari 2025 in te laten gaan. Indien de herziening dan niet geëffectueerd is, blijven de nu gemaakte afspraken over de compensatie van de weeffout van € 6,7 miljoen per jaar door provincies gehandhaafd.

Kwaliteitsindicator en toelichting

In het huidige verdeelmodel van het provinciefonds is een zogenaamde Overige Eigen Middelen (OEM) korting verwerkt vanwege rendement op Overige Eigen Middelen van de provincies. Deze verdeling dateert uit 2011 toen Zeeland nog aanzienlijke dividendinkomsten ontving van (destijds) Provinciale Zeeuwse Energie Maatschappij (PZEM). Zeeland wordt hierdoor jaarlijks € 10 miljoen gekort in de provinciefonds uitkering. In Interprovinciaal Overleg (IPO) is besloten dat de andere provincies Zeeland compenseren met een bedrag van totaal € 6,7 miljoen per jaar. Als voorwaarde gold dat Zeeland haar provinciale opcenten op het tarief motorrijtuigenbelasting voor drie jaar verhoogde om op de € 10 miljoen uit te komen. Voor de jaren 2019 tot en met 2021 was dit tarief opgehoogd van 82,3 naar 89,1 opcenten.

Het herstel van de weeffout voor de verrekening van de Overige Eigen Middelen (OEM) korting moet via een aanpassing van het verdeelmodel van de algemene uitkering provinciefonds. In opdracht van het ministerie van Binnenlandse Zaken (BZK), in samenwerking met het Interprovinciaal Overleg (IPO), wordt dit verdeelmodel geactualiseerd. Sinds 2022 wordt gewerkt aan deze actualisatie. Tot op heden is nog geen bestuurlijke overeenstemming tussen provincies onderling over de uitkomsten. De Raad voor het Openbaar Bestuur (ROB) heeft in 2024 een advies uitgebracht aan de fondsbeheerders over het concept verdeelmodel dat door het Centrum beleidsadviserend onderzoek (CEBEON) is opgesteld. Het Rijk werkt nu aan een plan van aanpak om het verdeelmodel, rekening houdend met de adviezen van de Raad voor het Openbaar Bestuur (ROB) aan te passen. Het streven is een nieuw verdeelmodel per 1 januari 2026 in te laten gaan. Vooruitlopend op de herziening

is in Interprovinciaal Overleg (IPO) verband afgesproken om de compensatie met ingang van 2025 te laten vervallen. Via het Statenvoorstel Inzet Zeeuwse Energie Houdstermaatschappij (ZEH) dividend is door Provinciale Staten besloten op 27 december 2024 om de vervallen compensatie in 2025 te dekken uit het Zeeuwse Energie Houdstermaatschappij (ZEH) dividend.

Doelstelling

Dividend

Als vergoeding voor rente en risico wegens deelneming in het aandelenkapitaal van bedrijven ontvangt de Provincie dividend. Voor 2024 is rekening gehouden met dividendbaten van de N.V. Westerscheldetunnel en GBE Aqua BV. De dividendbaten van de Westerscheldetunnel (WST) worden structureel toegevoegd aan de bestemmingsreserve Westerscheldetunnel (WST) en Sluiskiltunnel, waardoor wijzigingen van dividend geen invloed hebben op de budgettaire ruimte van de provincie. De dividenden van GBE Aqua BV worden in het kader van het compensatiepakket Wind in de Zeilen gebruikt ter dekking van de bijdrage aan het Delta kennis centrum.

Kwaliteitsindicator en toelichting

Als vergoeding voor rente en risico wegens deelneming in het aandelenkapitaal van bedrijven ontvangt de Provincie dividend. In 2024 zijn dividendbaten ontvangen van de Westerscheldetunnel, Stedin, Evides, Zeeuwse Energie Houdstermaatschappij (ZEH) en de Nederlandse Waterschapsbank, over het jaar 2023. De dividendbaten van de Westerscheldetunnel (WST) worden structureel toegevoegd aan de bestemmingsreserve Westerscheldetunnel (WST) en Sluiskiltunnel, waardoor wijzigingen van dividend geen invloed hebben op de budgettaire ruimte van de provincie. Het dividend van GBE Aqua B.V. wordt in het kader van het compensatiepakket Wind in de Zeilen gebruikt ter dekking van de bijdrage aan het Delta kennis centrum. Het dividend van Zeeuwse Energie Houdstermaatschappij (ZEH) wordt op voorhand niet begroot. In 2024 is dit deels ingezet voor de aflossing van de lening van GBE Aqua en deels conform het door Provinciale Staten vastgestelde afwegingskader.

Doelstelling

Saldo van de financieringsfunctie

Dit betreft het saldo van de werkelijk ontvangen en betaalde rente. Vanaf 2022 is geen sprake meer van een leensituatie en beschikken wij over beperkte overtollige liquide middelen. Deze middelen dienen verplicht gesteld te worden bij de schatkist. Over het saldo ontvangen we rente. Zie voor verdere uitleg de paragraaf Financiering.

Kwaliteitsindicator en toelichting

Dit betreft het saldo van de werkelijk ontvangen en betaalde rente. Vanaf 2022 is geen sprake meer van een leensituatie en beschikken wij over overtollige liquide middelen. Deze middelen dienen verplicht gesteld te worden bij de schatkist of uitgezet bij een andere decentrale overheid zoals gemeente of waterschap. Over het saldo ontvangen we rente. Zie voor verdere uitleg de paragraaf Financiering.

Doelstelling

Overige algemene dekkingsmiddelen

Hierin zijn opgenomen de budgettaire ruimte, de geraamde afwikkelverschillen voorgaande dienstjaren en overige inkomsten. Dit laatste betreft de inkomsten van de andere provincies in verband met het herstellen van de weeffout in het verdeelmodel provinciefonds.

Kwaliteitsindicator en toelichting

Hierin zijn opgenomen de budgettaire ruimte, de geraamde afwikkelverschillen voorgaande dienstjaren en overige inkomsten. Dit laatste betreft de inkomsten van de andere provincies in verband met het herstellen van de weeffout in het verdeelmodel provinciefonds.

Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2024	Wijzigingen 2024	Begroting na wijziging 2024	Rekening 2024	Restant
Lasten					
900102 Provinciefonds	3.111	-3.111	0	0	0
900104 Saldo van de financieringsfunctie	646	-100	546	531	15
900105 Budgettaire ruimte	7.049	-7.049	0	0	0
900106 Onvoorzien inclusief stelposten	-500	-1.000	-1.500	-2.430	930
909999 Ambtelijke inzet	301	123	424	418	6
Totaal Lasten	10.607	-11.137	-530	-1.481	952
Baten					
900101 Opcenten motorrijtuigenbelasting	43.840	400	44.240	45.947	-1.707
900102 Provinciefonds	160.069	17.490	177.559	177.796	-237
900103 Dividend	17.031	241.453	258.483	255.766	2.717
900104 Saldo van de financieringsfunctie	81	4.075	4.156	4.385	-229
900106 Onvoorzien inclusief stelposten	0	0	0	-131	131
900107 Overige inkomsten	6.700	0	6.700	6.700	0
Totaal Baten	227.720	263.418	491.138	490.463	675
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	217.113	274.555	491.668	491.944	-276
Onttrekkingen					
989098 Algemene reserve-algemene dekkingsmiddelen	-10.849	-3.722	-14.571	-14.571	0
989099 Bestemmingsreserves-algemene dekkingsmiddelen	-9.624	-6.623	-16.246	-16.246	0
Totaal Onttrekkingen	-20.473	-10.344	-30.817	-30.817	0
Toevoegingen					
989098 Algemene reserve-algemene dekkingsmiddelen	1.332	3.710	5.042	5.042	0
989099 Bestemmingsreserves-algemene dekkingsmiddelen	45.464	248.818	294.282	294.893	-611
Totaal Toevoegingen	46.796	252.528	299.324	299.935	-611
Mutaties reserves	-26.323	-242.184	-268.507	-269.118	611
Resultaat na bestemming	190.790	32.371	223.161	222.826	334